

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. april 2024
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Christina Seencha
Henriksen
Sagsnr.: 2024-04173
Dok.: 3253489

Besvarelse af spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L116).

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L116), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2024.

Peter Hummelgaard

/

Sofie Skou Sandager

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L116):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at der i vurderinger af anmodninger om aktindsigt, ikke lægges betydelig vægt på den aktindsigtssøgendes tidligere adfærd, jf. Advokatrådets høringssvar, og vil ministeren redegøre for sin holdning til dette?”

Svar:

Advokatrådet har ved høringssvar af 17. januar 2024 (Retsudvalget 2023-24, L 116, bilag 1, s. 149 ff.) anført, at rådet finder det betænkeligt, at der ved vurderingen efter den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, skal lægges betydelig vægt på den aktindsigtssøgendes tidligere adfærd i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt. Rådet har i den forbindelse anført, at tidligere adfærd kan komme til at overskygge en anmodning, der i øvrigt i sig selv er saglig og reel. Advokatrådet har derfor anført, at tidligere adfærd i stedet bør indgå som et moment i vurderingen efter den foreslåede bestemmelse i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2.

Det følger af bemærkningerne til den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, at myndigheden ved vurderingen af, om det kan lægges til grund, at en anmodning om aktindsigt må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, som hidtil vil skulle tage udgangspunkt i de konkrete omstændigheder ved anmodningen. Det kan i den forbindelse f.eks. indgå, om ansøgeren selv har givet udtryk for, at anmodningen fremsættes med det formål at genere eller forfølge en person m.v., ligesom der kan lægges vægt på, om ansøgeren tidligere har benyttet oplysninger, som den pågældende har fået aktindsigt i, til retsstridige eller chikanøse formål. Der kan endvidere – som hidtil – lægges vægt på, om ansøgeren ved møder eller telefonisk har optrådt truende.

Det forudsættes imidlertid med den foreslåede ændring af § 9, stk. 2, nr. 2, at myndigheden fremover vil skulle lægge betydelig vægt på den aktindsigtssøgendes eventuelle tidligere retsstridige eller chikanøse adfærd. Den tid, der er gået, siden den retsstridige eller chikanøse adfærd eller lignende er udvist, vil i den forbindelse skulle indgå i myndighedens vurdering.

Såfremt myndigheden har kendskab til, at den aktindsigtssøgende tidligere har udvist en retsstridig eller chikanøs adfærd mv., og aktindsigtsanmodningen har sammenhæng med det sagsforløb, hvorunder denne adfærd er udøvet, vil myndigheden kunne afslå at behandle anmodningen efter § 9, stk. 2, nr. 2, medmindre det står klart, at anmodningen ikke tjener et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende.

Tilsvarende vil myndigheden kunne afslå at behandle en anmodning efter § 9, stk. 2, nr. 2, hvis den aktindsigtssøgende gentagne gange tidligere har udvist en retsstridig eller chikanøs adfærd m.v. i forbindelse med andre sager, f.eks. andre sager om aktindsigt, medmindre det står klart, at den aktuelle anmodning ikke tjener et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende.

Den omstændighed, at den aktindsigtssøgende bestrider at have udvist en retsstridig eller chikanøs adfærd, er ikke til hinder for, at myndigheden kan afslå at behandle anmodningen efter § 9, stk. 2, nr. 2, med henvisning til denne adfærd, såfremt myndigheden finder oplysningerne herom tilstrækkeligt underbyggede.

Det er ikke en betingelse for at afslå en anmodning efter bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 2, at den aktindsigtssøgende tidligere har udvist en retsstridig eller chikanøs adfærd. Såfremt aktindsigtsanmodningen eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. myndighedens korrespondance med den aktindsigtssøgende i forbindelse med aktindsigtssagen, giver myndigheden grundlag for at antage, at anmodningen tjener et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, vil myndigheden også kunne afslå at behandle anmodningen.

Det forhold, at en anmodning om aktindsigt tilkendegiver at have til formål at afdække ulovligheder eller uregelmæssigheder i den offentlige forvaltning, eller ledsages af kritik af myndigheden eller dens ansatte, vil ikke kunne begrunde et afslag med henvisning til den foreslåede ændring i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2. En sådan anmodning vil dog kunne afslås efter bestemmelsen, såfremt de konkrete omstændigheder ved anmodningen i øvrigt giver myndigheden grundlag for at antage, at anmodningen skal tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende.

Med den foreslåede ændring lægges der op til at sænke tærsklen for, hvornår en anmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, betydeligt. Et ændringsforslag, der indebærer, at der i vurderinger af anmodninger om aktindsigt, ikke lægges betydelig vægt på den aktindsigtssøgendes tidligere adfærd, vil efter min opfattelse medføre, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad vil kunne varetage sit formål om at styrke beskyttelsen af offentligt ansatte i sager om aktindsigt. Jeg finder på den baggrund ikke anledning til at præcisere lovforslaget yderligere.

Spørgsmålet om vurderingen efter den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, er i øvrigt behandlet i lovforslagets bemærkninger og er efter Justitsministeriets opfattelse ikke egnet til at indgå i lovteksten.

Det fremgår af Folketingets Håndbog i folketingsarbejdet, Bilag 2 - Vejledning om opstilling af ændringsforslag til fremsatte lov- og beslutningsforslag, pkt. 1.9, at der kun kan stilles ændringsforslag til selve lovteksten i et lovforslag og ikke til lovforslagets bemærkninger. Hvis der er behov for at korrigere bemærkningerne til et forslag, må dette gøres på en anden måde, f.eks. ved at der optages en tekst om det i den betænkning, som det pågældende folketingsudvalg afgiver over forslaget.